

Spørgsmaal om at optage en saadan Bestemmelse i nærværende Lov. Naar jeg for mit personlige Vedkommende var tilbøielig til den Udvidelse af Loven, hvorom her er Spørgsmaal, saa var det, fordi jeg troede, at Nieme det bedst naaedes, naar fuldkommen Frihed fandt Sted i begge de Retninger hvorom her er Spørgsmaal. Det er vist, at jeg sætter den fuldkomne Eiendomsret over den mindre Eiendomsret som Arvefæste medfører, men jeg var dog af den Formening, at Forholdene kunde stille sig paa en saadan Maade, at hvor man ikke kunde faae den fuldkomne Eiendomsret, der var det dog en Fremgang til det bedre, naar man gik over fra Fæsteforhold til Arvefæsteforhold. Forøvrigt skal jeg ikke opholde den ærede Forsamling med de forskellige Grunde, der kunne tale for og imod ved hele dette Spørgsmaal om Arvefæste; det er allerede drøftet med en saadan Udførlighed, at jeg tør antage Saabant for uforødent.

Dahl: Den ærede 2den Landstingsmand for 1ste Valgtreds (Treschow) har, saavidt jeg skjønner, forsvaret Arvefæste i Særdeleshed for Fideicommissets eller Lehnets Skyld, og jeg kan ikke nægte, at, naar man eensidig vil see hen til, hvad der er meest til Fordeel for Fideicommisset, saa maa jeg indrømme, at en fast Eiendom i en lang Aarrække ordentligviis maa være mere fordeelagtig end en Capital, og at fremdeles den aarlige Afgift i Korn eller Penge, radiceret uaflokelig i en fast Eiendom for Fideicommisset, maa anses for at være mere sikker og betryggende med Hensyn til Fideicommissets Interesser, end en Capital, der lettere kan gaae tabt. Dette maa jeg ordentligviis erkende; men man maa herved ikke glemme, at vi have en Grundlovs Bestemmelse i § 98, i hvis Følge der skal ved Lov bestemmes, hvorledes Lehn, Stamhuse og Fideicommisser skulle kunne gaae over til fri Eiendom. Det er en fast Bestemmelse, som vi maa efterkomme, og i Overensstemmelse med denne Grundlovs Bestemmelse er det, at Udvalgets Forslag gaaer ud paa at løse de fideicommissariske Baand paa en Deel af Fideicommissets Substant; men det fideicommissariske Baand bliver ikke løst derved, at Eiendommen gaaer over til at blive Arvefæste, idet

Herlighedsæieren af Godset, Fideicommissbesidderen, vedbliver at have Andeel i Eiendommen, paa hvilken altsaa det fideicommissariske Baand hviler. Det vil altsaa ikke kunne nytte, saavidt jeg skjønner, at man siger, at det er mere fordelagtigt for Fideicommisset, og at man derfor bør holde paa det; thi Grundlovs-Bestemmelsen siger, at det skal ved Lov bestemmes, hvorledes de fideicommissariske Baand skulle kunne løses. Naar man tager Hensyn til denne Grundlovsbestemmelse, da troer jeg, at der ved det Lovforslag, der foreligger det høitærede Thing, er taget saa streng Hensyn til Fideicommissets Løve, som jeg troer det var muligt at man kunde gjøre, naar man, vel at mærke, vilde efterkomme Grundlovens Bestemmelse, at de fideicommissariske Baand skulle kunne løses. Der er fremdeles af samme ærede Landstingsmand sagt, at der begaaes et Brud paa de Bestemmelser, som engang ere givne ved Fideicommissgodsets Creation, derved at man bestemmer, at nu skal Endeel af Fideicommissgodset gaae over til Arvefæste, og dette Brud har han sagt, idetmindste var det hans Tanke, saavidt jeg erindrer, vilde blive større, naar det skulde gaae over til fri Eiendom; derfor var han imod det. Men dette Brud eksisterer ikke; thi det maa erindres, at foruden de testamentariske Bestemmelser for Fideicommissgodser have vi en anden Bestemmelse, nemlig den Bestemmelse, jeg før anførte, i Grundlovens § 98, og denne Bestemmelse maa efterkommes, og derfor finder der altsaa intet Brud paa de testamentariske Bestemmelser Sted. Det er fremdeles af samme ærede Landstingsmand anført, at der behøves mindre Capital til at blive Arvefæster end til at blive Selveier. Jeg vil ikke nægte, at det ordentligviis vil finde Sted, men saaledes som Udvalget har affattet § 5, maa det erindres, at Capitalen, som derefter udfordres til at blive Selveier, ikke er meget stor, idet det kan ssee, ja endogsaa ligger i Fideicommissets Interesse, at det maa ssee, at den større Deel af Capitalen kan blive indestaende i den Eiendom, der afskændes til Selveiendom. Den samme ærede Landstingsmand har anført, at Gaarden lettere kan blive i Familiens Eiendom ved Arvefæste end ved Selveie, og han har meent, at man ikke kunde vente, at Familien eller de